

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА “ ПОМАЗАНІЙ ТА ШЕВЧЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ ”

(Заява № 9719/02)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

4 квітня 2006 року

Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у п. 2 статті 44 Конвенції.
Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Помазаний та Шевченко проти України»

Європейський суд з прав людини (друга секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. Ж.-П. КОСТА (Mr. J.-P. COSTA), *ГОЛОВА*,
п. І. КАБРАЛ БАРРЕТО (Mr I. CABRAL BARRETO),
п. В. БУТКЕВИЧ (Mr V. BUTKEVYCH),
ПАНІ А. МУЛАРОНІ (Mrs A. MULARONI),
ПАНІ Е. ФУРА-САНДСТРЬОМ (Mr. E. FURA-SANDSTRÖM),
ПАНІ Д. ЙОЧЕНЕ (Mrs D. JOČIENĚ),
п. Д. ПОПОВІЧ (Mr D. POPOVIČ), *СУДДІ*,
ТА ПАНІ С. ДОЛЛІЄ (Mrs S. DOLLY), *СЕКРЕТАР СЕКЦІЇ*,

ПІСЛЯ ОБГОВОРЕННЯ У НАРАДЧІЙ КІМНАТІ 14 БЕРЕЗНЯ 2006 РОКУ, ВІНОСИТЬ ТАКЕ РІШЕННЯ, ЯКЕ БУЛО ПРИЙНЯТЕ ЦЬОГО ДНЯ:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена за заявою (№ 9719/02), поданою до Суду проти України громадянами України п. Юрієм Степановичем Помазаним та п. Віталієм Леонідовичем Шевченком (далі — заявники) 6 лютого 2002 року відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція).

2. Уряд України (далі — Уряд) був представлений його Уповноваженими — пані Зоряною Бортновською, яку змінила пані Валерія Лутковська.

3. 2 липня 2003 року Суд вирішив направити заяву на комунікацію з Урядом стосовно невиконання остаточних рішень, винесених на користь заявників, та стверджуваного порушення п. 1 ст. 6 Конвенції. Суд відповідно до п. 3 ст. 29 Конвенції вирішив розглядати питання щодо суті та прийнятності одночасно.

ЩОДО ФАКТІВ

4. Заявники народилися в 1938 році та 1951 році відповідно і на даний час проживають у м. Києві. Вони є колишніми інженерами-техніками АТ «Авіаційна компанія «Українські національні авіалінії» (надалі — УНА), що перебуває в державній власності.

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

5. 6 травня 1998 року та 14 грудня 2001 року суд Залізничного району м. Києва (далі — Залізничний суд) зобов'язав УНА виплатити першому заявнику 10 315,85 гривень1 відшкодування заборгованості по заробітній платі.

6. 29 квітня та 14 вересня 1998 року, 25 листопада 1999 року та 14 грудня 2002 року Залізничний суд зобов'язав УНА виплатити другому заявнику 7231,02 грн1 відшкодування заборгованості по заробітній платі.

7. 25 листопада 1998 року суддя Київського арбітражного суду визнав УНА банкрутом. 4 березня 1999 року це рішення було скасовано першим заступником голови Київського арбітражного суду. Провадження по банкрутству було призупинено до приватизації боржника.

8. 12 січня 2000 року відділ державної виконавчої служби у Залізничному районі м. Києва (далі — ДВС) арештував майно, належне УНА. 7 лютого 2000 року Залізничний суд

призупинив продаж майна УНА з огляду на скаргу, подану УНА на дії ДВС.

9. 18 січня 2000 Кабінет Міністрів України призначив приватизацію УНА².

10. 7 лютого 2000 року Залізничний суд відмовив УНА у клопотанні про скасування рішення ДВС про арешт їхнього майна. 5 квітня 2000 року Київський міський суд скасував рішення від 7 лютого 2000 року і передав справу на новий розгляд до Залізничного суду.

11. 21 серпня 2000 року ДВС відновила виконавче провадження з огляду на судові рішення від 7 лютого 2000 року. Однак воно знову було призупинене через провадження про визнання УНА банкрутом.

12. 24 жовтня 2000 року Залізничний суд відхилив скаргу УНА на дії ДВС. Виконавче провадження було відновлено.

13. 12 грудня 2000 року виконавче провадження було знову призупинено суддею Залізничного суду з огляду на скарги УНА на дії ДВС.

14. 11 квітня 2001 року ДВС повідомила першого заявника про виплату йому 210 грн³. Другий заявник отримав таку ж суму.

15. 6 вересня 2001 року УНА повідомила заявників, що несплачений борг становив 8570,71 грн⁴ (перед першим заявником) та 2692,47 грн⁵ (перед другим заявником).

16. 22 серпня 2002 року Київський господарський суд відновив провадження про визнання УНА банкрутом і зобов'язав кредиторів провести збори. 9 жовтня 2002 року Київський господарський суд затвердив реєстр вимог кредиторів та призупинив провадження у справі про визнання банкрутом.

17. 29 вересня 2003 року Уряд повідомив Суд про те, що кожен із заявників отримав по 540 гривень⁶ в ході виконання судових рішень, винесених на їх користь.

18. 11 серпня 2005 року Київська міська державна адміністрація обговорювала можливість зменшення боргу УНА та можливі пропозиції до Фонду державного майна України (загальна сума боргу становила 354 200 грн).

19. 5 вересня 2005 року Кабінет Міністрів України затвердив схему приватизації УНА.

20. З того часу як почалося виконавче провадження, заявники невеликими виплатами отримали частину заборгованості по їх заробітних платах. Хоча судові рішення, винесені на їхню користь, так і не були виконані в повному обсязі.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ПРАКТИКА

21. Національне законодавство та практика викладені у рішенні «*Ромашов проти України*» (№ 67534/01, пп. 16-19, від 27.07.2004 р.).

ЩОДО ПРАВА

I. СТВЕРДЖУВАНІ ПОРУШЕННЯ П. 1 СТ. 6 КОНВЕНЦІЇ

22. Заявники скаржилися на невиконання судових рішень, винесених на їх користь. По суті вони покладаються на п. 1 ст. 6 Конвенції, який передбачає наступне:

Пункт 1 статті 6 Конвенції

«Кожен при вирішенні спору щодо його цивільних прав і обов'язків (...) має право на справедливий і публічний розгляд упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом (...).»

А. Щодо прийнятності

23. Уряд стверджував, що заявники не вичерпали всіх національних засобів захисту відповідно до п. 1 ст. 35 Конвенції.

24. Заявники з цим не погодились.

25. Суд, беручи до уваги своє прецедентне право, вважає, що заявники не мали жодного фективного засобу для забезпечення виконання своїх судових рішень (див. Вищезгадане рішення у справі *«Ромашов проти України»*, пп. 28-31).

26. Суд вирішує, що заявники дотримались вимог п. 1 ст. 35 Конвенції. Він також зазначає, що не знаходить інших підстав для проголошення скарги неприйнятною. Відповідно, він відхиляє заперечення Уряду і визнає заяву прийнятною.

В. Щодо суті

27. Уряд стверджував, що у справі заявників не було порушень п. 1 ст. 6 Конвенції. Зокрема, він зазначав, що національна влада здійснила всі необхідні дії для виконання судових рішень, винесених на користь заявників. Більше того, Уряд зазначив, що невиконання було спричинене складною фінансовою ситуацією на державному підприємстві та в авіаційній промисловості.

28. Суд зазначає, що в даній справі затримка у повному виконанні судових рішень, винесених на користь першого заявника, становила сім років і десять місяців. Затримка у повному виконанні судових рішень, винесених на користь другого заявника, становила сім років і вісім місяців. Уряд не надав жодних переконливих доказів на виправдання такої затримки.

29. Суд, беручи до уваги своє прецедентне право стосовно невиконання (див., серед інших, вищезгадане рішення у справі *«Ромашов проти України»*, п. 46), визнає порушення п. 1 ст. 6 Конвенції стосовно невиконаної тривалості виконавчого провадження у справі заявників.

II. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

30. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

А. Шкода

31. Кожен із заявників просив відшкодувати нематеріальну шкоду в сумі 3000 грн¹. Перший заявник просив відшкодувати матеріальну шкоду в сумі 10 315,85 грн² та 3844,20 грн³ як відшкодування за індексацію боргу по заробітній платі через стверджену втрату вартості. Другий заявник просив відшкодувати 7231,02 грн⁴ матеріальної шкоди та 3068,68 грн⁵ як відшкодування за індексацію присудженої суми, беручи до уваги інфляцію. (Заявники не просили відшкодувати судові витрати).

32. Уряд стверджував, що немає жодного причинного зв'язку між встановленим порушенням та заявленою матеріальною шкодою. Також він заявив, що сума нематеріальної шкоди, заявленої заявниками, була необґрунтованою і що визнання порушення у цій справі становитиме достатню справедливую сатисфакцію у цій справі.

33. Об'єктивно оцінюючи ситуацію, як цього вимагає стаття 41 Конвенції, Суд вважає доцільним присудити кожному із заявників повну суму нематеріальної шкоди, округлюючи її до 465 ЄВРО. Оскільки рішення, винесені на користь заявників, не були виконані в повному обсязі, Суд зауважує, що обов'язок держави виконати їх є

безсумнівним. Відповідно, Суд вважає, що якщо Уряд виплатить заявникам належний їм борг, це буде становити повний та кінцевий розрахунок у справі.

В. Пеня

34. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої мають бути додані три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною;
2. *Встановлює*, що у цій справі було порушення п. 1 статті 6 Конвенції;

3. *Вирішує*, що:

(а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявникам заборгованість, яка належить їм за судовими рішеннями, а також 465 ЄВРО (чотириста шістьдесят п'ять ЄВРО) кожному як нематеріальну шкоду, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача на день здійснення платежу, плюс суму будь-якого податку, який може бути стягнуто з заявників;

(б) у випадку невиплати чи несвоєчасної виплати державою-відповідачем належної заявникам суми на неї нараховуватиметься пеня, яка дорівнює граничній позичковій ставці Європейського центрального банку плюс три відсотки, з часу, коли закінчиться вищезгаданий тримісячний строк, і до моменту повного розрахунку;

4. *Відхиляє* інші вимоги заявників щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою та повідомлено письмово 4 квітня 2006 року відповідно до пп. 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

С. ДОЛЛІЄ (S. DOLLÉ)
Секретар

Ж.-П. КОСТА (J.-P. COSTA)
Голова